Painos on nyt 8247

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

N:o 22. TIISTAINA, 28 P. TOUKOK. — TUESDAY, MAY 28. 1918—Kahdeksas vuosikerta.

NAISELLISET NAISET

Eikö olisi jo aika unohtaa, että ennen muinoin on naista pidetty puoli-ihmisenä, jolta puuttui järkeä, vaan, jonka vaillinaisuuden luonto oli korvannut antamalla hänelle yliannoksen tunteita — ja muuten tekemällä hänestä fyysillisesti miehiä viehättävän olion?

Olemme karsineet itsestämme pois muita vanhoillisia käsitteitä, miksi sitten emme voisi luopua tästä homehtuneesta harhaluulosta? Varsinkin nyt, jolloin enemmistö naisista alkaa lähennellä miehiä järkevyydessä ja fyysillisestikään emme ole enää niin viehättäviä, että voisimme yksin sen avulla saada oikeuden elämään.

Ihanne-nainen, jolla on "virheettömät kasvonpiirteet, iho pehmeä kuin juuri syntyneen lapsen, ruumis on täyteläisen pyöreä" ja jonka koko olemus miehen silmissä on "naista"; tuollainen nainen, jos hän on joskus ollutkaan olemassa, on aikoja sitten kuollut sukupuuttoon.

Kuitenkin kirjailijamme, joita tulisi pitää aikansa tuntijoina, eivät voi kirjottaa aikamme naisista. Ei, he etsivät jonkun puolilahonneen kuvan jostain muinaismuseosta ja sitten pistelevät sen suuhun kaikenlaista pehmeää ja usein vielä antavat tuon muumio-paran ratsastaa suoraan turmioonsa — ainoan hyveensä —, tunteellisuuden selässä. Nikamme eniten luetut novellit eivät ole mitään muuta kuin taitavia sukupuolikysymyksen teesejä. — Otaksutaan että tunteellisuus on rakkauden suuruuden mitta. Realistiset kirjailijat näkevät rakkaudessa vain sukupuolisuhteet. Miehen, joka on aina järkevä, ja naisen, joka on aina ylen tunteellinen, on toisteusa pyydysteleminen se "juoni". Jota taitavammin se on laskettu ja kuinka hyvin kirjailija osaa värittää tuon naisen tunteellisuutta ja naisellisuutta, siitä pääasiallisesti riippuu kirjailijan nimi, josta seuraa, että se kirjailija jolla on eniten kokemusta "naismaailmassa" voi parhaiten kuvata noita naisellisia ominaisuuksia. Parhaat novellien kirjottajat ovat suurimpia elostelijoita. He tuntevat ainoastaan niitä naisia, jotka tekevät elämänsä myymällä naisellisuuttaan. Prostitutsioniin vaipuneet naiset tavallisesti ovat fyysillisesti puoleensa vetäviä, vaan henkisesti rappeutuneita. Nämä kirjailijat tuntevat vain noita yhteiskunnan kaikista alhaisimmalle asteelle painuneita naisia, jotka tekevät elämänsä pelaamalla naisellisuudellaan — siksi he eivät useinkaan näe naisessa muuta kuin "naisellisuutta".

Jos joku aikamme käytännöllinen mies, mies, joka joka päivä näkee satoja naisia — ei naisina, vaan kanssaihmisinä, jotka ansaitsevat leipänsä liike-elämässämme: tehtaissa, kaupoissa ja kaikkialla missä työvoimaa tarvitaan, kirjottaisi novellin, niin luulenpa että hän ei näkisi naisessa vain naista sukupuolioliona, vaan ihmisenä; ei rakkautta uhkuvana, nuorena, kukkaan pulkeavana sukupuolioliona, vaan naisena, joka katsoo elämää arvosilmin ja osaa itse johtaa ja hallita oman puolensa kaupassa; naisena, jolla on itsellään arvokäsitteitä ja joka tuntee rahan ja markkina-arvot; jolle tunteet, rakkaus ja sukupuolielämä ovat samoin kuin miehelle: vain sivuasioita, joiden tähden ei kannata itseään syöstä surman suuhun. Hän ei, kuten esiäitinsä, ajattele, että ennenkuin hän voi päästä elämän polulle, täytyy hänen arpoa rakkauden kanssa.

Meidän sosialistiset kirjailijat (jotkut) menevät vielä niinkin pitkälle, että kuvaavat miehen **aina** järkevänä, ja selvän luokkakannan omaavana, vaan nainen, hänet voitetaan rakkauden avulla. Hän luopuu luokastaan ja unohtaa entisen upean kotinsa, kääntää selkänsä kaikille niille elämän mukavuuksille, joihin hän on kehdosta asti tottunut, ja lähtee melkein paljain jaloin taivaltamaan "akitaattorin" -kivistä taivalta. Sellainen on rakkauden voima naisiin nähden. Jollei tuo rikas tyttö olisi rakastunut "akitaattoriin" niin hän ei ikinä olisi tullut tajuamaan kuinka oikeudeton hän on kaikkeen tuohon ylellisyyteen. Häneltä nähkääs puuttuu järkeä —

(Jatkoa toisella sivulla)

Missisippi

Kirj. Jenny Trast.

Missisippi — vetten isä —
niinhän sua sanotaan.
Virtas kiitää vapahana
eespäin aina uomassaan.

Kesä-illoin rannailesi
useinkin käyn, istahdan;
työni raskaan päätyttyä
väsyneenä huo'ahdan.

Aurinko kun laskiessaan
lännen taivaan purppuroi,
silloin pintas ihanimmin
loistaa välkkyy, hohteloi.

Tullessa joskus tuulisen sään
käyt sinäkin meuruten myrskyämään.
Silloinpa lainehet vaahtopäät
pintaasi hurjana viillättää.

Jälleen kun tyyntyvi tuulinen sää
käyt sinäkin myrskystä levähtämään.
Taas pintasi kirkkaana kimmeltää,
niin tyyneenä, hiljaa himmeltää.

Välkkeesi tuhatvärinen tuo
mieleeni haaveita outoja luo.
On kuni kuiskisi lainehet nuo:
kas näin käy vapaana vetten vuo!

Niin vapaa, niin vapaa on vetten vuo —,
Mutta orjana huokaapi joukot nuo,
joiden raadanta kaiken sen rikkauden luo,
mi harvoille elämän nautinnon suo.

Ah! Jos sorretut joukkonsa yhdistäis'
ja yhtenä miehenä rynnistäis
Lailla virran, mi vuolaana eteenpäin
aina vapaana, uhmaten kiidättää.

Niin silloinpa osana jokaisen
ois' onni ja elämän ihanuus,
ja ilmassa helkkyen, riemuiten
sois ilo-lauluna vapaus.

Palvelijatarpulasta

Se erikoistilanne missä nykyään elämme, on tuonut esille monia uusia ilmiöitä. Muun muassa on ilmestynyt sellainenkin ilmiö kuin palvelijatar-pula. Porvarillisissa lehdissä ja naisten julkaisuissa kirjotetaan paljon palvelijattarien, erikoisesti perhepalvelijattarien vähyydestä. Muutamat New Yorkin naisten työvälitystoimistot ilmottivat useissa erikielisissä lehdissä haluttavan kaksisataa perhepalvelijatarta, vaan ilmotukseen vastasi vain kuusi työnhakijaa. Idän valtioissa valitetaan erikoisempaa palvelijattarien vähyyttä. Syynä palvelijattarien vähyyteen on sota. Naistyöläisten kysyntä monille uusille työaloilla erittäin idässäpäin on tarjonnut sadoilletuhansille naisille tilaisuuden päästä pois palvelijattaren kurjasta ammatista, jossa ei kukaan nainen ole muuten kuin pakosta. Jokainen palvelijatar ja siinä ammatissa ollut nainen tietää kuinka ikävä, sorronalainen ja halveksittu on palvelijattaren asema. Monessa suhteessa se ei ole huonommin palkittu kuin tehdastyö tai joku muu työ, vaan siihen sisältyvä orjuus ja yksinäisyys ja varsinkin englanninkieltä taitamattomille naisille aivan sietämätön. Sitä todistaa ne lukuisat mielisairaudet ja harhateille joutumiset perhepalvelijattarien keskuudessa. Silloin kun naiset voivat jotakin muuten ansaita toimeentulonsa, eivät he mielellään mene palvelijattariksi perheisiin.

Rouvasväki on nyt pulan tullen ryhtynyt pohtimaan palvelijattarien asemaa ja muka parantamaan heidän olojaan, ylentämällä hiukan palkkoja j. n. e., mutta palvelijattaret kaikista huolimatta muuttavat muille työaloille. Sota vähentää yhtämittaa palvelijattarien lukua ja estää uusien työläisten tulon Europasta.

Amerika on aina saanut perhe-, ravintola- ja hotellipalvelijattarensa kielentaitamattomista siirtolaismaista. Siirtolaisuus on vähentynyt sodan ajalla niin, että uusien palvelijattarien saanti on melkein mahdoton. Viime vuosien ajalla tänne tulleista siirtolaisista on noin 80 prosenttia keski-, itä-, ja etelä-europalaisia. Näistä kansallisuuksista ovat ravintola- ja hotellipalvelijattaret suurimmalta osalta ja on heitä hyvin paljon perhepalvelijattarinakin. Noin viisitoista vuotta sitten oli siirtolaisuus suurin Englannista, Skotlannista, Irlannista, Skandinavian maista ja Saksasta. Sodan edellisinä vuosina oli siirtolaisuus 1,400,000 vuodessa, josta luku määrästä lähes puolet oli naisia. Siirtolaisuus on vähentynyt niin, että viime vuonna se oli vain 295,403. Maasta poismuutto on ollut sodan ajalla verrattain suuri. Niinpä onkin palvelijattarien lukumäärä noin miljoona pienem-

(Jatkoa toisella sivulla)

Naistyö Saksassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 28, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Yhdysvaltain kauppa-departmentin julkaisussa: "Saksan kauppa ja sota" sanotaan m. m. seuraavaa: Kun miehet palaavat sodasta, joutuvat he kokonaan uusiin olosuhteisiin. He näkevät että naistyöläisten lukumäärä ei ole ainoastaan lisääntynyt teollisuusaloilla, vaan, että he ovat tunkeutuneet useille kokonaan uusille aloille. He eivät työskentele ainoastaan teollisuuden, kaupan ja maanviljelyksen aloilla, vaan suorittavat kaikenlaisia tehtäviä niinkin ehta-vanhoillisella alalla kuin oikeuslaitos, jossa ainoastaan miehet ennen työskentelivät. Voimme otaksua, etteivät naiset sodan loputtua poistu niiltä työaloilta, jotka he ovat sodan ajalla vallanneet.

"Jo vuonna 1916 oli 134:ssä konepajassa ja metallityö-alalla naistyöläisten lukumäärä 26,276. Samalla aikaa työskenteli 3,202 naista 93:ssa sähkölaitoksessa, joissa ennen sotaa heitä oli vain muutamia. Naistyöläisten lisääntyminen on huomattavin metalli- ja koneteollisuuden aloilla, yleisissä laitoksissa, ammattialoilla, liikenne- ja ruokatavarain-valmistusaloilla. Koti- ja perhetyöstä ja muilta aloilta, joita ennen pidettiin yksinomaan naisille kuuluvina, on naisten lukumäärä tavattomasti vähennyt.

"Rautatieliikenteessä tapaamme kaikkialla naisia. He työskentelevät verstaissa ja varastohuoneissa, toimivat konduktööreinä, vaihdemiehinä (eli naisina), he tarkastavat ja myyvät matkaliput, hoitavat liikenteen konttoorityöt- ja puhelinlinjat, ilmottavat junien tulot, sulkevat ja merkitsevät rahtivaunut ja toimivat junapalvelijoina. Rautatie-hallinto on täydellisesti tyytyväinen naisten työhön. Preussin ja Bavarian ministerit ovat julistanect, että naistyöläiset tullaan pitämään rautateillä sodan jälkeenkin.

"Naiset työskentelevät kattaraitioteillä kaikenlaisissa tehtävissä kaikissa Saksan kaupungeissa. Suuret joukot naisia työskentelee postilaitoksen palveluksessa. Preussin ja Bavarian met-

(Jatkoa toisella sivulla)